ANUL IX No. 2659 — EDIŢIA A TREIA — SAMBATA 12 OCTOMBRIE, 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUN
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureşti la Casa administraţiei
In Judeţe şi Streinătate prin mandate poştale

	In Ţară	In Streinătate
Un an	30 Lei	50 Lei
Şase luni	15	25
Trei luni	8	13

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te fereşti Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numai la ADMINISTRAŢIE

In STREINATATE, direct numai la administraţie şi la toate Oficiile de Publicitate

Anunciuri la pag. IV	0,30 b. linia
" " III	2,— lei
" " II	3,— "

Un număr vechiŭ 20 Bani

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 2?5)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 2?5)

LIBERALII, REGELE ŞI GHENADIE

O palmă meritată

Justiţia militară, acea justiţie ignorantă şi brutală, care este un obiect de oroare atît pentru societatea civilă cît şi pentru cea ostăşească, a primit o zdravănă palmă de la Inalta Curte de casaţie şi justiţie.

F... cum sînt organizate tribunalele militare, independenţa ce le este acordată prin Codul de justiţie militară, felul revoltător de abuziv cu care exercită această independenţă tribu... acestea, aŭ ridicat în tot-d'a-una ...are protestări din partea celor ca... aŭ avut nenorocirea să cadă în ghiara judecătorilor uniformaţi.

Mai cu seamă clica din Bucureşti, care face şi desface toate în armată, care dictează la ministerul de războiŭ, care a semănat discordia între societatea civilă şi cea militară, n'a fost nici-o dată preocupată de interesele superioare ale dreptăţeĭ. Această clică a voit să întărească în Romînia un fel de spirit militarist nerod, să creieze o castă militară cu drepturi nemărginite şi să menţie în permanenţă conflictul ivit odată între civili şi militari.

Ceva maĭ mult. Judecătorii militari sînt în majoritatea cazurilor cu desăvîrşire ignoranţi în chestiile de drept. Parchetele militare instruiesc de multe ori într'un chip de care s'ar ruşina orĭ-ce societate civilizată, sentimentul cel maĭ primordial al dreptăţeĭ este necunoscut magistraţilor ostaşi, dînşiĭ n'aŭ în vedere de cît aşa zisele interese ale disciplineĭ, în numele căriea se daŭ sentinţe monstruoase, carĭ revoltă conştiinţa omenească.

Judecătorul militar—maĭ ales membriĭ influenţi aĭ cliceĭ — nu înţelege să subordoneze un pretins interes al sfinteĭ discipline, motivelor de drept şi de dreptate. Toate osîndele sălbatece, toate sentinţele arbitrare n'aŭ de cît un singur mobil: să ţie sus drapelul superioruluĭ faţă de inferior şi al militaruluĭ faţă de ţivil.

Maĭ încolo judecătorul militar nu maĭ ştie şi nu maĭ înţelege nimic. Ipnotizat de aceste interese superioare şi vitale, dînsul osîndeşte saŭ achită, călcînd legile, călcînd Constituţia, bătîndu-şi joc de Codul militar, tăgăduind drepturile apărăreĭ, tăgăduind dreptatea atuncĭ cînd sare în ochĭ.

Atît de revoltător judecă tribunalele militare, în cît sînt mulţĭ avocaţĭ fruntaşĭ carĭ aŭ renunţat să maĭ pledeze înaintea lor; chiar avocaţiĭ foştĭ ofiţerĭ, aŭ pierdut nădejdea să maĭ poată lumina o judecată cu pledoariile lor şi s'aŭ retras pentru tot-d'a-una din faţa rămăşiţelor inchiziţiuneĭ.

Inalta Curte de casaţie şi justiţie, cînd a casat sentinţa D-luĭ Iacob Ţăranu, n'a făcut numaĭ un act de dreptate individuală, dar a creiat un precedent care a redeşteptat speranţele atîtor nedreptăţiţĭ. De astă-zĭ înainte, cel puţin vom şti că avem unde recurge în potriva hotărîrilor arbitrare, năpăstuiţiĭ aŭ un liman, iar ceĭ căzuţĭ în ghiarele inchiziţieĭ militare, ştiŭ că toate ieşirile nu le sînt închise.

Cu atîta însă, nu putem fi mulţumiţĭ. Modul arbitrar în care a fost judecat şi osîndit D. Iacob Tăranu,— arbitrar recunoscut de către cea maĭ înaltă instanţă judecătorească — va fi convins, credem, şi pe oameniĭ noştri politicĭ şi pe legiuitorĭ cum că ar fi un pericol să lăsam maĭ departe împărţirea justiţieĭ în oştire, pe mîna acelora carĭ nu o pot face cu pricepere.

O revizuire a Coduluĭ de justiţie militară este indispensabilă, atît pentru a garanta interesele justiţiabililor, cît şi pentru a face să înceteze conflictul regretabil ivit între lumea civilă şi lumea militară, conflict pe care îl perpetuează, maĭ ales, judecătorii ignoranţi şi vendicativĭ. Afară de chestiile carĭ privesc disciplina pură, trebue luată din mînile nepricepute ale militarilor, putinţa de a împărţi nedreptatea.

Trăim într'un secol de împărţire a munceĭ şi trăim într'o epocă în care multiplicitatea şi bogăţia cunoştinţelor în toate ramurile fac indispensabilă specializarea. De aceea, militariĭ să rămîie apărătorĭ aĭ patrieĭ, iar judecătoriĭ—împărţitorĭ aĭ justiţieĭ.

Const. C. Bacalbaşa

SATIRA POLITICA

Maţe liberale

Liberalul Gălăţean, ziarul luĭ Malaxa, constată într'un articol că liberaliĭ din acel oraş aŭ maţele fripte.

Nu ştiŭ ce va fi spunînd patologia în privinţa acesteĭ boale, dar constat că *maţele fripte* sînt singurele maţe ce conveneaŭ membrilor unuĭ partid de *pîrliţi*.

Avînd în vedere marea neînţelegere ce domneşte la Galaţĭ printre liberalĭ, şi avînd în vedere că membriĭ acestuĭ partid se mănîncă între dînşiĭ ca cîiniĭ, putem afirma că „partidul liberal gălăţean suferă de *incurcătură de maţe*".

Or, este stiut că această boală provine de acolo că murdăriile nu pot ieşi afară şi sînt reţinute în organizm. Adică, tocmaĭ ceea-ce se întîmplă la Galaţĭ. Toate tramwaiurile electrice, lămpile şi grilajurile aŭ rămas în maţele partiduluĭ, încurcătura a provenit şi acuma, *maţele fripte ale pîrliţilor* s'aŭ făcut *foc* pe Malaxa.

Singur Manolache Culoglu a voit să puie capăt acestor lupte *intestine*, dar geaba, căcĭ gălăţeniĭ nu l-aŭ avut la stomach.

Vax.

Două justiţiĭ

Decizienea Curţeĭ de casaţie, prin care casează „fără trimitere" nedreapta hotărîre a consiliuluĭ de războiŭ, este o palmă dată militarizmuluĭ sălbatec şi incult, care credea că totul de acum îĭ e permis, că poate da în judecata aşa ziseĭ justiţiĭ militare, pe orĭ-ce tînăr care nu a împlinit încă treĭ-zecĭ de anĭ.

Casaţia, Curtea supremă şi a căreia hotărîre face lege, a ţinut să facă o demonstraţiune umanitară şi să pună la rezon pe militarĭ.

Aceştia, după greşala făcută de consiliul de războiŭ, puteaŭ perfect să o repare şi să caseze hotărîrea nedreaptă, prin care Iacob Ţăranu era osîndit la un an de zile închisoare, „pentru un delict de presă". Totuş ştiut este că şi consiliul de revizie s'a arătat tot aşa de sălbatec ca şi cel de războiŭ. Singur generalul Candiano-Popescu a avut curagiul să se împotrivească ordinelor „de sus", şi să voteze pentru casarea sentinţeĭ. Deciziunea Casaţieĭ îĭ dă depiina satisfacţiune, că a încercat să facă o faptă bună, dreaptă şi înţeleaptă.

Dacă deciziunea Casaţieĭ e o palmă pentru militarizm, în acelaş timp este un avertisment dat regeiuĭ. Carol I-iŭ putea şi era dator să nu lase pe militarĭ să pălmuiască dreptatea în chipul neuman cum aŭ făcut-o. Eĭ declară sus şi tare că armata este a LUI şi Inalta Curte de casaţie, aceşteĭ armate regeştĭ, îĭ arată că nu trebuie să se întindă peste atribuţiunile jurisdicţieĭ civile, că nu-ĭ e permis să se erijeze ca Stat în Stat.

Şi cu atît maĭ preţios este acest avertisment, cu cît el este dat de nişte oamenĭ de legĭ carĭ nu aŭ pretenţiunĭ şi aspiraţiunĭ anti-dinastice, carĭ sunt departe de luptele politice, dar carĭ cu drept cuvînt s'aŭ îngrijat de această a-tot-puternicie a militarizmuluĭ şi s'aŭ indignat de abuzul de dreptate, de care s'aŭ făcut vinovaţĭ militariĭ faţă de tînărul Ţăranu.

Deciziunea Curţeĭ de casaţie este o legitimă satisfacţiune ce se dă lumeĭ civile, şi acest avertisment dat regeluĭ şi armateĭ SALE, credem că va fi folositor.

C. M.

Expulzările din Dobrogea

In Dobrogea este o adevărată teroare. Funcţionariĭ de acolo, sub pretext că provincia trans-danubiană este sub o lege esceptională, îşĭ permit să expulzeze pe toţĭ aceia aĭ căror ochĭ nu le plac, saŭ carĭ nu aŭ primit să fie sfânţuiţĭ de către autorităţile locale. Maĭ mult încă. Ni se comunică chiar că pe uniĭ din aceştĭ cetăţenĭ dobrogenĭ, autorităţile romîne ĭ-aŭ predat *cu silnicie* autorităţilor ruseştĭ, către carĭ aceştia aveaŭ de dat seamă de delicte politice.

Aceste infamiĭ comise de funcţionariĭ pe carĭ noĭ îĭ trimitem în Dobrogea ca să o civilizeze, aŭ făcut ca emigraţiunea să devie un obiceiŭ, şi tot ce e cinstit şi muncitor să fugă de acolo, ca dintr'o ţară blestemată.

E natural ca în asemenea împrejurări, instigaţiile şi propaganda rusească şi bulgărească să prindă rădăcinĭ şi lumea să vadă ca o scapare dezlipirea Dobrogeĭ de Romînia.

Iată ce am făcut în timp de aproape două-zecĭ de anĭ de stăpînire şi iată cum am dovedit că putem introduce civilizaţiunea şi cultura în fosta provincie turcească, care regretă stăpînirea blajină şi cinstită a Turcilor, faţă de ticăloşia administraţiuneĭ romîne.

Ale noastre, dintru ale noastre!

Cos.

TIPURĬ

Gr. Tocilescu

După ce a pus la rezon monumentul de la Adam-Clisi, acuma se ocupă cu găurirea progresivă a judeţuluĭ Constanţa.

In ultimele zile ale luneĭ August, ilustrul archeolog a descoperit o mulţime de monumente antice, precum: papucul din dreapta al luĭ Ovidiŭ; ciolanul de la rasolul pe care l-a mîncat cel d'intîiŭ roman intrat în Dobrogea; strachina în care a mîncat Decebal fasole, etc. etc.

Cît despre monete antice, nu ştiŭ dacă D. Tocilescu găseşte multe, în urma gropilor pe carĭ le face; dar ştiŭ positiv că fie-care săpătură îĭ raportează multe monete nouĭ.

Savantul nostru proiectează acuma alte atentate la suprafaţa soluluĭ patrieĭ, iar oasele noastre naţionale sînt cu toatele ameninţate să-şĭ piardă naţionalitatea.

Vardalabum

MĂSURI REPRESIVE

Adevăraţiĭ conducătorĭ aĭ partiduluĭ liberal, aceia carĭ staŭ ascunşĭ în umbra Bănceĭ, în jurul D-luĭ Carada, aŭ hotărît să strîngă maĭ bine în chingĭ pe partizanĭ, să le pună pinteniĭ în coaste şi să-ĭ ardă cu biciuşca pentru a-ĭ împiedeca să maĭ facă pe zburdalniciĭ.

Intr'adevăr, de la Severin şi pînă la Dorohoĭ e un fel de învălmăşală în partid, un fel de luptă pe funcţiĭ şi onorurĭ, un fel de pugilat cu lance şi cu scuturĭ pe carĭ sînt gravate numele diferiţilor corifeĭ de la centru.

Lupta nu se maĭ dă în numele partiduluĭ, ci în numele indivizilor; scopul eĭ numaĭ e întărirea partiduluĭ, e întărirea coteriilor; vocea de la centru nu maĭ e ascultată, fie-care îşĭ consultă zeul săŭ.

Lucrurile se vor schimba în curînd, şi atuncĭ nu vom maĭ auzi de cît scrîşnirĭ de dinţĭ, înjurăturĭ pe înfundate, gemete surde şi numaĭ din cînd în cînd, strigătul cîte unuĭ disperat pe care loviturile guvernuluĭ îl va fi desnădăjduit.

D. Gogu Cantacuzino a luat conducerea, şi D-sa nu glumeşte. Cine nu se va supune orbeşte ordinelor D-sale, va fi considerat ca duşman şi deci tratat în consecinţă.

Omuleţul de la finanţe are pretenţia să realizeze zicătoarea: o turmă şi un păstor.

El vrea să fie aceea ce a fost Ion Brătianu, şeful necontestat şi necontrolat al partiduluĭ.

Fie-care partid îşĭ are şeful pe care îl merită.

Ianus

Chestiunea Egiptuluĭ

Rusia contra Anglieĭ.— Presa engleză. — Alianţa austro-engleză.

Rusia contra Anglieĭ

Din Paris, Petersburg şi Viena soseşe telegrame carĭ vestesc că Rusia va aduce în curînd la ordinea zileĭ chestiunea Egiptuluĭ şi va cere Europeĭ *neutralizarea ace... ţărĭ*. Ziarele ruseştĭ maĭ adaogă că ... Rusia voieşte prin aceasta să probe... *că în cazul unuĭ conflict între Fran... şi Anglia, în Orient, Rusia va merge al... de Franţa în contra Englitereĭ.*

Această ştire este de cea maĭ mare gravitate, de oare-ce chestiunea Egiptuluĭ este o chestie de existenţă pentru Anglia, care în apărarea acestuĭ teritoriŭ, ar fi în stare să provoace conflagraţiunea cea maĭ sîngeroasă.

Cînd vorbim de chestia Egiptuluĭ, nu trebuĭe să uităm că toate chestiunile din Orient, ca cea Armeană, Macedoneană şi Cretană, aŭ fost provocate de englezĭ, numaĭ şi numaĭ pentru a distrage atenţiunea Europeĭ de la chestia Egiptuluĭ.

Presa engleză

După cum se vede, Anglia nu se dă înapoĭ de la nicĭ un mijloc pentru a opri rezolvarea chestiuneĭ Egiptuluĭ.

Cînd dar Rusia voieşte să aducă la ordinea zileĭ această chestiune, ea este, se vede, decisă a încerca ultima lovitură contra Anglieĭ, care la rîndul eĭ se va pregăti desigur a răspunde cu putere atacurile franco-ruse.

Un articol publicat zilele aceste în ziarul englez *Morning Post*, care tratează tocmaĭ despre acest subiect, e o dovadă că englezii simt pericolul şi că se pregătesc de luptă.

Alianţa austro-engleză

Intr'adevăr, *Morning Post*, vorbind de tonul agresiv al ziarelor ruseştĭ, face apel către politicianiĭ austro-ungarĭ şi le pune în vedere că interesele Austro-Ungarieĭ şi ale Anglieĭ sînt comune în Orient, căcĭ atît pentru unul cît şi pentru cel-l'alt stat, influenţa prea mare a Rusieĭ în Orient, ar fi un adevărat pericol, de oare-ce prin această influenţă, atît canalul de Suez şi Egiptul cît şi întreaga Peninsulă Balcanică şi marea Neagră ar cădea în mîinile slavilor, ceea-ce ar fi identic cu subjugarea Europeĭ şi Asieĭ centrale, de către Rusia.

In contra uneĭ ast-fel de eventualităţĭ, ar trebui, adăogă ziarele engleze, se se ridice Anglia în unire cu Austro-Ungaria şi aliatele eĭ din Orient.

Val.

Cetitoriĭ găsesc în pag. III, la „Ultimele informaţiĭ", articolul nostru de reportaj intitulat *Liberaliĭ, regele şi Ghenadie.*

CHESTIA NAŢIONALĂ

La 24 Octombrie, se va deschide la Sibiŭ conferinţa generală.

Conducătoriĭ partiduluĭ naţional romîn, împăcîndu-se, aŭ hotărît reînceperea lupteĭ, care, din cauza intrigilor D-luĭ Sturdza, amorţise un moment.

Conferinţa generală la care vor lua parte represintanţiĭ tuturor comitatelor romîne din Ungaria, este dar un eveniment de cea maĭ mare importanţă, căcĭ din consfătuirea de la Sibiŭ, va rezulta în mod definitiv atitudinea partiduluĭ naţional faţă de apropiatele alegerĭ şi de cele-l'alte chestiunĭ carĭ se vor presinta.

Conducătoriĭ partiduluĭ par hotărîţĭ a urma înainte cu pasivitatea în care se află de atîţia anĭ, dar nu tot ast-fel gîndesc uniĭ dintre membriĭ partiduluĭ şi în special aceĭ carĭ susţin şi sînt susţinuţĭ de ziarul „Dreptatea" din Temişoara.

Aceştia vor să iasă din pasivitatea observată pînă astă-zĭ; eĭ vor să intre din nou în lupta electorală.

De o cam-dată, s'ar părea că aceştĭ din urmă aŭ maĭ multă dreptate de cît conducătoriĭ partiduluĭ, carĭ susţin pasivitatea. E o eroare însă. Intrarea în luptă contra ungurilor în nişte circumstanţe şi sub regimul uneĭ legĭ electorale atît de defavorabilă romînilor, ca cea actuală, ar fi o curată nebunie, ar fi o sinucidere chiar. Şi tocmaĭ aceasta doresc unguriĭ şi caută prin ademenirĭ a înşela pe ceĭ naivĭ.

Conducătoriĭ partiduluĭ naţional pare că aŭ înţeles jocul maghiarilor, şi aŭ hotărît continuarea politiceĭ de abţinere.

Diplom.

Lipsa de vagoane

Am vorbit de atîtea orĭ de lipsa de vagoane pentru transportarea mărfurilor. Din toate părţile ne vin plîngerĭ că Direcţiunea lasă în cea maĭ mare suferinţă agricultura maĭ ales. Pe la toate gările, chiar şi cele maĭ micĭ, s'aŭ grămădit grîne carĭ ar reclama cel puţin *o sută cincĭ-zecĭ de vagoane* şi Direcţiunea nu pune la dispoziţiunea transportatorilor de cît cel mult cîte zece vagoane. Acum, cînd preţul griuluĭ s'a urcat, cererile sînt marĭ şi vînzătoriĭ îşĭ văd periclitîndu-se interesele lor. Şi cu atît cererea este maĭ mare, cu cît venirea luĭ Frantz-Iosef a acumulat în gărĭ un stoc considerabil de grîne şi mărfurĭ, carĭ încă nu s'aŭ putut transporta. Direcţiunea, în loc să ia măsurĭ extra-ordinare, ca să scurgă aceste mărfurĭ rămase în întîrziere, nu face absolut nimic, mulţumindu-se ca la caz de nevoie, să ajute pe cutare saŭ cutare puternic al zileĭ.

Iarna şi timpul răŭ se apropie. Ce se va întîmpla cu aceste mărfurĭ expuse intemperiilor, neacoperite cu muşamale şi carĭ pot fi în cîte-va zile cu totul stricate? Cine va plăti pagubele agricultorilor?

Inter.

PENITENCIARELE

Numire îngrozitoare.

Şi dacă nu maĭ departe de cît deună-zĭ, Mihail Georgescu, îndrăzneţul autor al atentatuluĭ cu vitriol îndoit cu colonie, îndreptat împotriva obrazuluĭ Domnişoareĭ Stelorian, nu s'ar fi încumetit să joace o farsă numărului unu administraţiuneĭ penitenciaruluĭ Văcăreştĭ şi soldaţilor carĭ păzesc închisoarea, încă s'ar fi putut crede că aceste penitenciare, la noĭ, „sînt nişte locurĭ în care ceĭ vinovaţĭ sînt deţinuţĭ cu străşnicie, ca să-şĭ ispăşească fără de legile săvîrşite" aşa în cît societatea să fie la adăpostul isprăvilor lor.

Dar nu numaĭ Georgescu care s'a însărcinat să ne edifice pe noĭ, dar toţĭ aceia carĭ s'aŭ ocupat cu studiul de aproape al problemuluĭ penitenciar, recunosc organizarea vicioasă a acestor case carĭ numaĭ de arest şi corecţiune nu sînt, cel puţin ale noastre.

*

Istoria penitenciarelor romîneştĭ datează aproape numaĭ din secolul acesta.

In ceea-ce priveşte munca silnică în Moldova, afirmă D. Tanoviceanu care a studiat cu de-amănuntul cestiunea, condamnaţiĭ stăteaŭ altă dată şi ziua şi noaptea în saline şi nu eraŭ scoşĭ de cît de două orĭ pe an şi în fie-care lună li se schimba paiele pe carĭ dormeaŭ.

Un gardian bătrîn de la Tîrgul-Ocna, care povestea acestea, exclama cu bunul simţ al ţăranuluĭ romîn:

— Atuncĭ era osînda grea. Acum a ajuns Ocna o batjocură.

Starea aceasta de lucrurĭ a fost schimbată de Grigore Ghica-Vodă.

*

In Muntenia, condica criminală a luĭ Ştirbeĭ dispunea de asemenĭ ca ceĭ osîndiţĭ la Ocnă să-şĭ petreacă viaţa acolo—însă numaĭ aceĭ osîndiţĭ pe viaţă, iar aceĭ osîndiţĭ pe timp mărginit lucraŭ ziua la tăiat sare, iar noaptea eraŭ închişĭ în temniţă cu fiarele de picioare.

Despre cele-l'alte închisorĭ, toate legile ce s'aŭ făcut asupra lor, aŭ avut de scop să asigure deţinuţilor un tratament cît de bun, aşa că astă-zĭ mulţĭ ţăranĭ şi oamenĭ nevoiaşĭ ar fi bucuroşĭ să aibă mîncarea, localul, încălzitul, luminatul, chiar şi căutarea medicală pe care o aŭ ceĭ ce sînt deţinuţĭ prin temniţe ca să-şĭ ispăşească relele.

*

Iată acĭ şi cea din urmă statistică a penitenciarelor romîneştĭ, pe anul 1877 şi care s'a publicat în 1893.

Din ea se va putea constata în acelaş timp, atît lipsa de penitenciare speciale, cît şi promiscuitatea criminalilor din temniţele noastre, adică amestecul în care trăiesc în acelaş penitenciar mariĭ criminalĭ cu ceĭ micĭ şi chiar cu preveniţiĭ.

Din cele două-zecĭ de penitenciare centrale din Romînia, treĭ cuprindeaŭ numaĭ osîndiţiĭ la muncă silnică şi anume Salinele marĭ, Slănicul şi Telega; două, numaĭ osîndiţiĭ la închisoare corecţională—Bisericaniĭ şi Mislea, iar restul de cincĭ-spre-zece sînt mixte, cuprinzînd toate categoriile de deţinuţĭ, de la preveniţĭ pînă la condamnaţiĭ la munca silnică.

La Bucovăţ şi Dobrovăţ se aflaŭ corecţionalĭ şi recluzioniştĭ. La Cozia, Pîngăraţĭ, Plătăreştĭ, Tîrgul-Ocna şi Tulcea se aflaŭ condamnaţiĭ la închisoare corecţională, recluziune şi muncă silnică. La Craiova şi Văcăreştĭ sînt închişĭ preveniţiĭ, corecţionaliĭ, recluzioniştiĭ şi osîndiţiĭ la muncă silnică.

In sfîrşit, la Constanţa, Focşanĭ, Galaţĭ şi Iaşĭ preveniţiĭ se află amestecaţĭ cu diferite categoriĭ de condamnaţĭ.

*

Este de prisos a maĭ spune că, cu un asemenea sistem, nimic nu se poate face pentru reformarea morală a deţinuţilor şi că după ieşirea lor din închisoare, forţat, eĭ sînt readuşĭ de unde aŭ plecat.

De acĭ apoĭ şi faptul ca adesea-orĭ autorităţile recurg la suprimarea criminalilor primejdioşĭ, înlocuind de fapt pedeapsa cu moarte abolită de legile noastre.

*

Să povestesc un caz, înainte de a termina.

Sînt de atuncĭ mulţĭ anĭ.

Un criminal în vîrstă de vre-o două zecĭ şi două saŭ treĭ de anĭ, îşĭ atrăsese două saŭ treĭ condamnaţiunĭ pe viaţă. De maĭ multe orĭ, îndrăzneţul criminal, profitînd de paza neîndestulătoare a temniţelor, evadase, îşĭ luase lumea în cap şi dăduse mult de lucru autorităţilor pînă să pună mînă pe dînsul.

Adus în temniţa de la Galaţĭ, pentru a fi judecat de Curtea cu juraţĭ, pentru o nouă crimă, în ziua termenuluĭ fu scos din închisoare, cu lanţurile de picioare, între două sentinele.

La uşa temniţeĭ, sub pretextul că înaintea juraţilor un acuzat nu poate fi adus în lanţurĭ, gardianiĭ se apucară să-ĭ desfacă ghinturile.

Criminalul se opuse. Un presentiment îĭ spunea că s'a sfîrşit cu el.

Fură nevoiţĭ să-l răstoarne la pămînt şi pe cînd se zbătea ca o fiară sub genunchiĭ uneĭ zecimĭ de soldaţ şi gardianĭ, se desfăcură lanţurile.

Pus pe picioare, criminalul părea că nu maĭ avea voinţă nicĭ simţire şi ca un cadavru înainta pe maidanul din faţa temniţeĭ, între cele două sentinele: una în urmă, un ţigan urît şi negru, şi alta înainte cu puştile încărcate, la braţ.

Era dimineața pe la cinci ore.

După vre-o sută de pași, sentinela dinainte se dădu patru pași la dreapta. Se auzi strigătul:

— Stai!

Apoi o detunătură de armă și criminalul căzu cu fața la pămînt, în praful de pe drum, horcăind:

— M'a mîncat fript!... Se sfîrșise.

C.

CRONICA JUDICIARA

Furt ori desfacere de tovărășie?

Gheorghe Vasilescu și cu Niță Andreiŭ sînt astă-zi la cuțite și se războiesc înaintea tribunalului. Cel d'intîiŭ pretinde că Andreiŭ ar fi fost băiat în prăvălia lui și că după ce l-a dat afară, într'o noapte l-a prins spărgîndu-i cișmigeaua.

La rîndul lui, Niță explică alt-fel faptele: era tovarăș cu Gheorghe Vasilescu, cînd într'o bună dimineață acesta, ca să-i *mănînce dreptul*, l-a dat pur și simplu pe ușa afară. Văzîndu-se ast-fel înșelat, într'o seară s'a dus cu cîți-va prieteni, „comersanți" și ei, ca să reguleze socotelele. In loc de socotelĭ, a fost luat la bătaie, tovarășul luĭ a scos un *iatagan* și a voit să'i taie, iar ca lucrurile să fie complecte, l-a dat și pe mîna poliției sub cuvînt că a voit să-i spargă cișmigeaua.

Acum puneți-vă în locul judecătorilor și judecați drept cum staŭ lucrurile. Cine este pungașul în toată această încurcată daraveră? E posibil că Gheorghe Vasilescu să fi fost tovarășul necorect ca alții mulți, carĭ scapă de asociații lor dîndu-le cu piciorul. E iarăși posibil ca Niță Andreiŭ să fie un simplu spărgător de prăvălii, de oare-ce socotelele nu se daŭ și nu se iaŭ la miezul nopței și nu se încep prin forțarea tejghelelor.

Martorii însă, nu sînt toți prezenți; ambele părți fac gălăgie cerînd amînarea și judecătorii, în această încurcală s'aŭ crezut fericiți că pot scăpa de această afacere, în speranță că rezolvirea eĭ va cădea pe capul *colegilor*.

Și ast-fel nici *Chițibuș*, nici publicul nu vor putea ști dacă la mijloc a fost furt saŭ luare de socotelĭ.

Chițibuș.

Căsătoria prințuluĭ Italieĭ

ROMA, 10 Octombrie. — Prințul Nicolae a conferit regeluĭ, marele cordon al ordinuluĭ Danilo și alte decorațiunĭ ofițerilor caseĭ militare a prințuluĭ de Neapole. Regele a conferit ordinul Coroaneĭ Italieĭ miniștrilor muntenegrenĭ și ofițerilor caseĭ militare a prințuluĭ Nicolae.

ROMA, 10 Octombrie. — Intîmpinarea prințuluĭ Nicolae și a regeluĭ Humbert, a fost foarte cordială. Prințul Nicolae a sărutat mîna regineĭ, apoĭ prințul de Neapole a condus pe principesa Elena lîngă majestățile lor, care aŭ sărutat-o.

Cortegiul s'a dus apoĭ la palatul Quirinal în mijlocul unuĭ gard dublu de trupe carĭ făceaŭ onorurile militare, pe cînd muzicele cîntaŭ imnurile muntenegrean și italian. O mulțime enormă scotea aclamațiunĭ entuziate. Manifestația a fost grandioasă maĭ cu deosebire pe piața Quirinaluluĭ; prințiĭ aŭ ieșit la balcon pentru a mulțumi.

ROMA, 10 Octombrie. — Toate ziarele publică articole, salutînd pe principesa Elena în numele orașuluĭ Roma. Multe notabilitățĭ aŭ depus cărțile lor la palatul consulatuluĭ unde a tras familia princiară a Muntenegruluĭ.

Regele și regina Italieĭ aŭ adresat telegrame afectuoase principeseĭ Milena la Cettigne.

Astă-seară a fost la Quirinal un prînz de familie de 80 tacîmurĭ, la care aŭ azistat toțĭ prințiĭ muntenegrenĭ și italienĭ.

Dizolvarea Camereĭ bulgare

SOFIA, 10 Octombrie.—In consiliul de miniștri ce s'a ținut sub președenția prințuluĭ, acesta a acordat D-luĭ Stoilow dizolvarea Camereĭ.

Opinia predominată asupra cauzelor dizolvăreĭ, este că multiplicitatea partidelor și a fracțiunilor în Cameră, face grea menținerea uneĭ majorități compacte.

Este cu desăvîrșire inexactă versiunea, după care divergințele de părerĭ în chestiunea tratatuluĭ de comerț cu Austro-Ungaria, ar fi contribuit la situațiunea actuală. Incheierea definitivă a tratatuluĭ este cu totul asigurată.

Plîngerĭ

D. I. Vasilescu, din str. Smîrdan No. 18, ni se plînge că D. colonel Roșianu, din strada Polonă, îl face să sufere o mulțime de neajunsurĭ. Ast-fel, într'una din zile, Don colonel, pretextînd că niște coșurĭ ale caselor ce D. Vasilescu are în vecinătate îndreptează fumul în spre casele D-sale, a dat *ordin* ordonanțelor de s'aŭ urcat pe coperiș și aŭ turnat apă pe coșurile caselor.

Ce zice D. general Budișteanu de isprăvile acestuĭ Domn colonel?

CRONICA

Concurențiĭ luĭ Palladi

Nicĭ n'a apucat să plece bine Palladi de la ministerul pe care l-a onorat zece lunĭ cu prezența abdomenuluĭ săŭ și competițiunile pentru locul săŭ aŭ început a curge droaie.

Mă grăbesc să daŭ aci teza unuĭ concurent care și-a adresat cererea sub-semnatuluĭ, pentru a o recomanda premieruluĭ.

Lucrarea prin care cred să obțin funcția luĭ Domnul Palladi e ceva noŭ, așa cred.

Incep.

In natură, forțele împlinesc nevoĭ. De toate nevoile noastre, fie intelectuale fie corporale, se împlinesc de forțe, o forță corporală și alta intelectuală; așa dar în natură, forța materială și forța electrică. Forța materială, este forța proprie a materieĭ și forța electrică este însu-șĭ electricitate, care pune în mișcare tot ce e materia și a căreia definiție este: Electricitatea, este puterea de coheziune care leagă materia, atomĭ este însă-șĭ electricitatea în cantitate foarte mică, care este minimum iar maximul este forța electrică a soareluĭ. Va să zică orĭ unde e materie e și electricitate.

Lege:

Forța electrică stă în raport cu masa materieĭ.

Femela are electricitate negativă.

Primițĭ asigurarea stimeĭ mele.

I. Dimitriu.
fost mult timp hamal.

Dacă nicĭ pe ăsta nu-l numește D. Sturdza ministru, atuncĭ n'are de cît să *revoace* boala luĭ Palladi și să l lase la loc!

Bac.

INFORMATIUNI

INTERIOARE

Liberaliĭ, regele și Ghenadie

Petiția luĭ Ghenadie înmînată regeluĭ de către D. Nițulescu, este exploatată de guvern cu o sîrguință extra-ordinară.

Ea este desemnată regeluĭ ca semnalul uneĭ ere de turburărĭ în care tronul și dinastia vor fi puse în pericol.

La urechile suveranuluĭ se vorbește deja de comploturĭ, societățĭ de carbonarĭ, de atentate urzite în umbră, de mîinĭ armate cu pumnale făurite de Ghenadie.

*

D. Sturdza a spus regeluĭ că Ghenadie începe să devie periculos, și că dacă nu îĭ lasă mînă liberă ca să poată lovi cu cea maĭ mare asprime pe fostul mitropolit, atuncĭ nu maĭ răspunde de urmările afacereĭ Ghenadie.

De alt-fel, acesta este limbagiul pe care îl țin liberaliĭ peste tot.

Eĭ spun că Ghenadie nu înțelege mărinimia, eĭ nu se va mulțumi să ne lăsat arhiereŭ, ci va lua indulgența aceasta drept o capitulare și ast-fel, sprijinit de fleviștĭ și conservatorĭ, va căuta să ducă maĭ departe agitația. Și atuncĭ guvernul va fi dezarmat, va trebui să se retragă.

*

Pînă alaltă-erĭ, eĭ vedeaŭ bine că așa se desemna situația pentru viitor, dar de cînd s'a dat regeluĭ petiția luĭ Ghenadie, speră că vor putea să-l convingă pe suveran că Ghenadie trebue să fie zdrobit cu totul, căcĭ alt-fel e un pericol puternic.

*

Că ceea ce spunem este adevărat, se pot convinge cetitoriĭ citind articolul de erĭ din *Voința Națională*.

Iată cîte-va pasagiĭ din acel articol:

Maĭ întîiŭ, fostul mitropolit iese acum, pentru prima oară, fățiș la luptă, înlăturînd pe scribiĭ plătițĭ de pînă acĭ și subscrie chiar cu titulatura de „mitropolit-primat" atît broșura, cît și petiția către m. s. regele.

In petiție, acest pretins înalt demnitar, nu numaĭ că insultă sinodul și pe guvern—ceea ce a făcut și pînă acum, însă prin alțiĭ și anonim—**eĭ îndrăznește a-șĭ urca bîrfirile chiar pînă la m. s. regele, cutezînd a-l declara responsabil de condamnarea sinoduluĭ.**

Ziarele în solda luĭ, însă, între carĭ și cele conservatoare, de la judecată încoace, aŭ publicat necontenit și notițe și articole în carĭ se trudiaŭ a face pe țară să creadă că regele, catolic fiind, a voit lovirea mitropolituluĭ, pentru că acesta s'ar fi împotrivit uneĭ pretinse propagande catolice în țară.

. . . .

Toată lumea știe că această propagandă era întemeiată pe minciunĭ și alimentată cu baniĭ luĭ Ghenadie. Toată lumea asemenea știe că propaganda s'a făcut.

Cînd dar, acum în urmă, după ce s'a pus atîta muncă spre a face să încolțească în spiritul creștinilor aceste odioase minciunĭ; cînd—zicem—vine acum Ghenadie și acuză pe majestatea sa de ceea ce i s'a întîmplat, ce poate fi aceasta de cît o crimă; cum poate fi calificat faptul de cît de odios și represibil din toate punctele de vedere?

*

Care va să zică lucrul e clar: *Voința* spune că Ghenadie împreună cu conservatoriĭ și cu fleviștiĭ, aŭ pregătit terenul pentru ca în ziua în care Ghenadie a spus, prin petiție, că regele e vinovat de caterisirea sa, toată lumea să îl creadă și să se repeadă asupra regeluĭ, ca unul ce fiind catolic, e ușor de a fi bănuit că a lucrat în folosul catolicizmuluĭ.

*

Intrebarea e: Se va speria regele? Va da el mînă liberă guvernuluĭ în contra luĭ Ghenadie?

Aci stă toată chestia. Alt-fel toate strigătele *Voințeĭ* rămîn fără efect. Ba, ceva maĭ mult, va fi fost o lipsă de tactică faptul că s'a silit să citească prea mult printre rîndurile petițieĭ.

De o cam dată strigătele *Voințeĭ* și vorbele pe carĭ le asvîrlă în public amiciĭ guvernuluĭ, dovedesc că afacerea Ghenadie e periculoasă pentru guvern și că se încurcă din ce în ce maĭ mult.

D.

Tot n'aŭ putut miniștriĭ să împace pe ceĭ de la Gaiștĭ.

Și în disperarea lor s'aŭ hotărît să delege pe inspectorul administrativ D. Luca Ionescu, să ție acel loc.

Dar cu consiliul comunal ce se face? Pînă cînd tărăgănire?

D. Al. Pencovici, fost inspector administrativ, a fost numit prefect la Tulcea.

Mișcarea pe care partidul conservator din Ploieștĭ a început s'o facă în urma scandalurilor și neînțelegerilor dintre colectiviștiĭ din acel oraș, a făcut pe guvern să se îngrijească și să hotărască înlocuirea prefectuluĭ de Prahova, D. maior Handoca, care e prea slab pentru a putea pune frîŭ agitațiilor opoziționiste și propagandeĭ conservatoare, în vederea viitoarelor lupte electorale din acel oraș.

Conservatoriĭ aŭ hotărît ținerea uneĭ întrunirĭ și apoĭ scoaterea unuĭ ziar intitulat «*Viitorul Prahoveĭ*», prin care să combată cu energie pe colectiviștĭ.

D-niĭ Gr. Giani, inspector administrativ și V. Gheorghian, prefect de Iașĭ, aŭ făcut mușama afacerile de la comuna Iașĭ.

Raportul D-lor apărut în *Monitor*, de și recunoaște că toate acuzările aduse celor de la primăria din Iașĭ sînt adevărate, totuși se silește să le scuzeze.

D. Rădulescu, consilier al comuneĭ Băcu-Popeștĭ, ne cere să dezmințim știrea că D. Iancovescu, sub-prefectul plășeĭ Sabaru din Ilfov, ar fi umblat să strîngă oare-carĭ semnăturĭ pentru un protest prin care să ceară dizolvarea consiliuluĭ comunal.

Relativ la scandalul petrecut Miercurĭ seară la halta Cotrocenĭ, provocat de căpitanul Opran din reg. I geniŭ, care a bătut pe sub-șeful gareĭ de Nord D. Pascu, tăindu-ĭ cu sabia mîna, maĭ aflăm că sălbatecul căpitan a bătut și pe mecanicul și pilotul mașineĭ, carĭ aŭ voit să scape pe sub-șef din mîinile sale.

D. Pascu a și cerut telegrafic o anchetă ministruluĭ de războiŭ.

In urma acesteĭ cererĭ, Joĭ după amiazĭ pe la orele 4, aŭ descins în gara de Nord, în biuroul șefuluĭ de gară, parchetul militar și căpitanul Opran, pentru a se face cercetările.

D. Palladi, înainte de a părăsi ministerul domeniilor, a ținut să se promulge legea pescuituluĭ. Ea a apărut în *Monitor*.

Nĭ se scrie din Ploieștĭ că D. C. Grigorescu, casierul general, se poartă foarte brutal față cu sub-alterniĭ săĭ. Un amic al nostru aflîndu-se cu afacerĭ în casierie, a fost surprins de modul brutal cu care D. casier făcea observațiunĭ.

Nu noĭ ne vom ridica în contra exactitățeĭ și rigurozitățeĭ serviciuluĭ, dar credem că acestea nu exclud buna-cuviința și demnitatea.

La ministerul de domeniĭ s'aŭ primit numeroase cererĭ din partea maĭ multor case marĭ din străinătate, pentru înființarea de fabricĭ de zahar.

E vorba de a se face și în apropiere de Bucureștĭ o mare fabrică de zahar, de către o societate engleză din Londra.

Comisiunea instituită pentru studiarea chestiuneĭ relativă la reformarea impozitelor și-a reînceput lucrările.

D. inginer N. I. Paianu, însărcinat cu studiile alimentăreĭ cu apă a orașuluĭ Iașĭ, a vizitat instalațiunile din Paris, Viena, Pesta, Frankfort, Münken, Darmstadt și Berlin.

La Paris a avut o lungă convorbire cu savantul hydrolog Bichman.

Tînărul inginer s'a întors în țară și își va începe în curînd cercetările și lucrările sale.

Contrariŭ știrilor respîndite, D. Palladi n'a plecat încă din țară.

Guvernul, văzînd că nu poate convinge pe D. Aurelian de a lua portofoliul domeniilor, a convenit cu D. Palladi de a-șĭ retrage demisia, acordîndu-ĭ se apoĭ un concediŭ de două lunĭ.

Interimatul îl va ține în timpul acesta D. Sturdza.

Că D. Palladi va demisiona apoĭ saŭ chiar în timpul concediuluĭ, în dată ce guvernul va găsi pe cine să numească ministru la domeniĭ, asta e alt-ceva.

Versiunea însă care circulă prin cercurile politice ca cea maĭ sigură, e aceasta pe care o dăm acum.

Examenul înscris și oral, ce s'a ținut la Bîrlad, pentru căpătarea diplomeĭ de capacitate a absolvenților școaleĭ normale din acel oraș, s'a terminat.

Comisiunea a fost compusă din profesoriĭ școleĭ și delegațiĭ ministeruluĭ de instrucțiune, Ioan Vîrgolicĭ, inspector școlar, și Dragomirescu.

Aŭ reușit următoriĭ candidațĭ: Constantin Ifrim, C. Ladaru, C. Lascăr, C. Fotache, C. Obreja, V. Costăchescu, V. Bogheanu, I. Brăiilă, I. Beldiman, P. Galaction, N. Stamate, T. Teodoru, G. Tiron, G. Pușcașu și N. Chifen.

Am dat ceĭ d'întîĭ știrea că Georgescu, autorul atentatuluĭ de la șosea, a evadat în ajunul judecăreĭ procesuluĭ de la penitenciarul Văcăreștĭ și a venit apoĭ singur la tribunal pentru a fi judecat.

Evadarea luĭ Georgescu a surprins cu atît maĭ mult pe direcția penitenciaruluĭ, care nu își putea închipui evadarea acestuĭ nebun, de cît ajutoruluĭ ce i s'ar fi dat de gardieniĭ temnițeĭ.

De aceea s'a și început o anchetă la care pe lîngă D. Dianu, directorul general al penitenciarelor, aŭ luat parte și D-niĭ judecător de instrucție Sărățeanu și procurorul B. Catargi.

După constatările făcute, s'a aflat că în adevăr Georgescu a evadat prin ajutorul ce i s'a dat de către gardistul portar M. Vasilescu, ajutor ce i-a fost bine plătit de Georgescu.

Ajutorul de primar al orașuluĭ Bîrlad, D. Panait Mihaĭ, șĭ-a dat demisiunea din acest post.

Concursul pentru ocuparea catedreĭ de clinică medicală de la Universitatea din Bucureștĭ, se va ține la 15 Octombrie la Universitatea din Iașĭ.

Comisiunea examinatoare se compune din D-niĭ D-rĭ Ludovic Rus, decan al facultățeĭ de medicină, Cernea Peride, Socor și Pușcariŭ.

Concurențĭ sînt D-niĭ D-rĭ Toma Tomescu și Baicliu.

JUDICIARE

Afacerea Steiner

Camera de punere sub acuzare pentru a admite opozițiunea făcută de D. procuror-general contra ordonanței de neurmărire dată de D. judecător de instrucțiune în afacerea Steiner, s'a bazat pe următoarele articole:

Tinca Gheorghe, doica, a fost pusă sub acusația de asasinat (art. 225, 226, 227 și 232 codul penal).

Maria Steiner, e pusă sub urmărire ca agent provocator (aceleașĭ articole combinate cu art. 47 din c. p.)

Carolina Lustgarten, moașa, e acuzată ca complice (aceleașĭ articole comb. cu 50 al. II și 48 din codul penal).

D-na Steiner continuă a fi arestată acasă, de oare ce starea sa este zdruncinată grozav.

Comisia de medicĭ nu s'a întrunit încă spre a stabili dacă trebuie saŭ nu să fie depusă.

D'ALE ARMATEI

Proiectul de lege pentru modificarea condițiunilor impuse ofițerilor inferiorĭ cu privire la căsătorie a fost terminat de comisiunea însărcinată cu redactarea luĭ și înmînat D-luĭ general Budișteanu, ministrul de războiŭ.

Ministrul de războiŭ va supune proiectul consiliuluĭ de miniștri și apoĭ regeluĭ pentru ca să-l poată aduce la toamnă în dezbaterile parlamentuluĭ, chiar în primele zile ale deschidereĭ sesiuneĭ.

ECOURI

Sîntem rugațĭ să anunțăm că membrele societățeĭ *Salvatorul*, carĭ aŭ rămas de maĭ mulțĭ anĭ în urmă cu plata cotizațieĭ, pot reintra în societate plătind o taxă de 11 leĭ.

Domnișoarele însă, reintrînd în societate, nu vor maĭ beneficia la avantagiile prevăzute în articolele relative la căsătorie.

Depozitaruluĭ de ziare Diaconescu, din Pucioasa, din cauză de neplată la timp a conturilor lunare, i s'a suspendat trimiterea ziaruluĭ.

D. Dimitrie V. Ursulescu, fost magistrat, a fost numit sub-prefect al plășeĭ Tutova. D. Hîrjeŭ a fost transferat de la plasa Tutova în calitate de sub-prefect, la plasa Tîrgu Simila, în locul D-luĭ Vasile Dan, demisionat.

EDIȚIA III

Convenția militară franco-rusă

LONDRA, 10 Octombrie.— *Daily Chronicle* pretinde că știe că convențiunea militară franco-rusească s'a încheiat în August 1890, și că tratatul de alianță a fost semnat în Decembrie 1893. Alianța n'ar fi de cît o simplă convențiune militară, de un caracter pur defensiv cuprinzînd acceptarea păceĭ de la Francfort și neputînd fi întrebuințată de Francia pentru a relua Alsacia și Lorena.

Escadra rusă manevrează

ATENA, 10 Octombrie.—După o depeșă din Constantinopol, escadra rusească a mărei Negre a sosit la Trebizonda și a plecat de acolo a doua zi. Prezența acesteĭ flote a cauzat o panică mare printre populația turcească, care a căutat un refugiŭ la casele creștinilor, maĭ cu deosebire la armenĭ.

Revista cărților

La bancroute de l'Amour par Edmond Deschaumes. Un volum în editura librărieĭ parizienne, P. V. Stock.

Falimentul amoruluĭ este teza pe care o tratează autorul și în care el să încearcă să cerceteze cauzele multiple ale degenerăreĭ acestuĭ simțimînt, a acesteĭ pasiunĭ.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL"

79

PRIMEJDIE

DE

MOARTE

XLVI

La Douvres

— Asta depinde de probe.

— Probe! Dar noĭ știm că acesta e un fapt comis de el.

— Presupunerile contra luĭ sînt puternice, dar neîndestulătoare, cred, pentru ca el să fie condamnat.

— Și-apoĭ, chiar dacă s'ar alege cu o condamnare de douĭ-treĭ anĭ închisoare, ce însemnează asta pe lîngă omorîrea talentuluĭ și zdrobirea viețeĭ unuĭ om ca Taras?

Se poate pedepsi un cîine răŭ, dar Kavanagh e maĭ mult de cît atît; e un tigru.

— Și tigriĭ trebuiesc omorîțĭ, zise liniștit Ivan.

— Dar, Domnilor, eŭ garantez pentru șeapte anĭ de muncă silnică, — zise informatorul...

— Eŭ aș vrea maĭ bine să-l omor în bătaie.

— Scumpul meŭ Domn!... strigă omul de legĭ, sufocat de ideile subversive ale nouluĭ săŭ client.

— La urma urmelor, tot așa o să fac. Nu văd cum aș putea face alt-fel. Am să-l bat dacă nu o bătaie de moarte, dar cel puțin soră cu moartea.

— Țin mult să rămînă și pentru mine o bucată din persoana D luĭ, — zise Ivan răzînd într'una fărămiturile de pe masă.

— Domnilor, — protestă informatorul pe un ton dulos, — în calitatea mea de povățuitor, nu pot admite să vă însărcinațĭ D-voastră cu pedeapsa.

Aceasta e ilegal și inadmisibil din toate punctele de vedere.

S'ar putea să vă intenteze un proces de bătaie și rănire.

— Eĭ, și? Cred însă că se va apăra. Și-apoĭ, brațul se paralizează lovind pe un laș, care se încovoaie sub loviturile tale de baston.

— O dată ce începĭ, te înfierbîntĭ numaĭ de cît... capețĭ gust,—zise Ivan.

— Domnilor! Domnilor! rosti informatorul ridicînd brațul spre cer.

Apoĭ, adăugă pe un ton împăciuitor:

— Dacă aș reuși să fac să fie condamnat pe patru-spre-zece anĭ?

— Fă să-l condamne pe cîțĭ anĭ pofteștĭ,—răspunse Gordon, nemlădios,— bătaia însă e pe de-asupra.

— Scumpul meŭ Domn, pierzĭ din vedere simțul pedepseĭ legale, care nu poate fi întrebuințat în scop de a se da satisfacție uneĭ mîniĭ saŭ răzbunărĭ, ci pur și simplu în scop de a se împiedica reînoirea uneĭ crime.

— Fiĭ liniștit,— răspunse Ivan. Omul D-tale nu va păcătui.

— Cugetă la ceea-ce se va putea întîmpla, Domnule, — zise informatorul, adresînd un ultim apel luĭ Gordon.

Mîine, așa cred, D. Kavanagh se va duce să facă obicĭnuita-ĭ vizită săptămînală la Grange.

— Foarte bine. Să-l lăsăm pînă mîine.

— Atuncĭ, dacă veĭ stărui asupra hotărîreĭ de azi, mîine îl veĭ bate.

— Da, declară Gordon, decis.

Informatorul înghiți în sec; în urmă continuă:

— Asta se va petrece fără îndoială mîine seară, mîine Sîmbătă, nu uita!

Ce crezĭ că va face Duminecă adversarul D-tale, dacă îl veĭ bate?

— Va sta în pat să se oblojească.

— Nu, Domnule, ripostă D. Pelham; se va duce la fabrică, unde nu se află Dumineca nicĭ un lucrător, își va lua din casa de banĭ tot ce are și...

D. Kavanagh are în mîinĭ maĭ mult de cincĭ miĭ de livre, carĭ îțĭ aparțin.

Și știind că noĭ nu vom putea interveni judecătorește pînă Lunĭ, va profita de faptul acesta și o va tuli peste graniță.

O dată ce cunoștĭ omul, nu veĭ putea spune că bănuiala mea nu este întemeiată.

— Nu, dar e un noŭ argument în favoarea mea.

— Orĭ-care ar fi argumentul, un lucru e sigur: Ițĭ veĭ pierde averea.

— Averea o voiŭ pierde în orĭ-ce caz, rosti Gordon.

— Nu veĭ pierde nimic, făcu Ivan Fără Nume, cu o convincțiune strașnică.

XLVII

Față în față

Georges ieși să-șĭ cumpere o pipă englezească și un pachet cu tutun englezesc, exilul făcîndu-l nebun după tot ce era englezesc.

Micul om de legĭ, perzistînd să apere cu o răbdare colosală ordinea legală, îl însoți.

Cum ieșiră,— Ivan scoase din pozunar un carnet și, deschizîndu-l, îmĭ arătă un desen sumar.

— Iată unde locuieștĭ; aĭ putea să-mĭ spuĭ cine locuiațĭ azĭ în această casă?

Privind maĭ de-aproape desenul, recunoscuĭ un plan de olărie, curtea, atelierul luĭ Taras și vechia noastră locuință.

— Nu locuiește nimenĭ; casa e goală.

El făcu un semn de satisfacțiune, puse carnetul în pozunar și începu o conversație asupra evadăreĭ mele, conversație care dovedea din parte-ĭ un interes, pe care nicĭ odată nu-l manifestase.

Această conversațiune ținu pînă la întoarcerea celor-l'alțĭ douĭ.

— Gordon își cumpărase un baston formidabil.

D. Pelham părea că poartă în figură viitorul sfîrșit al lumeĭ.

Pornirăm împreună spre Londra.

Ajungînd, eŭ și cu Gordon luarăm o trăsură pentru a ne duce de la o gară la alta; D. Pelhem și Rusul ne părăsiră.

Am rămas surprinșĭ cînd în cel din urmă moment, Ivan întinse mîna luĭ Georges, zicîndu-ĭ:

— Adio, Gordon!

— Dar trebuie să mergĭ cu noĭ, dragul meŭ, strigă acesta. Trebuie să vezĭ pe Taras.

— Oh! nu, n'avețĭ nevoie d'un cap de mort la banchetul vostru.

Eŭ voiŭ veni, poate, Lunĭ... — adăugă el, lăsînd mîna luĭ Gordon și făcîndu-mĭ un ultim semn de adio.

Il urmărirăm cu o privire spăimîntată, fără a vorbi și fără un strop de îndoială că privim pentru cea din urmă oară pe prietenul nostru.

De la stațiunea Wokinguluĭ, o trăsură ne duse la Grange.

Taras aștepta lîngă zaplaz; Juditha era lîngă dînsul.

Cînd Gordon se mișcă în trăsură, ridicînd pălăria în aier, ea alergă înaintea noastră.

Gordon sări din trăsură, care mergea în goană, înconjură cu brațele sale puternice pe Juditha, iar aceasta se ridică în vîrful picioarelor, ca să-l sărute pe buze.

Taras îmĭ luă mîinile în tăcere.

Amîndouĭ eram grozav de mișcațĭ.

Cînd ne văzurăm unuĭ lîngă altul, el murmură:

(Va urma)

Scriitorul compară vechiul chip de-a iubi cu acest actual *fin de siecle*, care are ca rezultat perderea speciei și depopulațiunea.

Studiul este din cele mai interesante și merită a fi citit de toți aceia carĭ să ocupă cu cestiunile biologice și sociologice.

In deposit la *Sala noastră de Depeși*, 3 leĭ 50 volumul.

Ultime Informațiunĭ

INTERIOARE

Demisia D-luĭ Palladi

Publicul să nu se mire că ziarele daŭ știrĭ diferite în ce privește demisia D-luĭ Palladi.

Cauza acestor știrĭ carĭ se contrazic, este încurcătura și neînțelegerea care domnește între conducătoriĭ guvernuluĭ. La fie-care cincĭ minute se schimbă hotărîrile.

Că D. Palladi să retrage, lucrul e sigur. Tot așa de sigur este că Oculta are nevoie ca portofoliul domeniilor să-l ia D. Aurelian, pentru că numaĭ ast-fel se va putea elimina din minister D. Stolojan, făcîndu-se loc D-luĭ Gogu Cantacuzino la ministerul de interne.

Numaĭ un refuz categoric al D-luĭ Aurelian, va putea amîna tranșarea incidentuluĭ.

Dar în acest caz se va da un congediŭ de 2 lunĭ D-luĭ Palladi, în speranța că în acest timp D. Aurelian va fi convins să cedeze.

*

Azĭ se întrunesc din noŭ miniștriĭ și căpeteniile partiduluĭ la D. Stătescu, pentru a lua o hotărîre. Dacă D. Aurelian persistă în refuzul săŭ,— lucru care e probabil, după declarația ce a făcut și pe care o publicăm maĭ jos,— atuncĭ se va acorda concediul de două lunĭ, D-luĭ Palladi.

*

Putem asigura că D. P. S. Aurelian nu va intra în cabinet.

Intrebat de către un amic, dacă într'adevăr va lua portofoliul domeniilor, D-sa a răspuns:

Intr'adevăr se fac multe stăruințe ca să iaŭ domeniile, dar eŭ nu sînt om care „să slujesc de umplutură." Orĭ se face remaniarea în sensul pe care l-am indicat eŭ, adică pentru a se ajunge la o concentrare a tuturor liberalilor, și în acel caz așĭ primi un portofoliŭ, orĭ dacă nu, voiŭ continua să staŭ la o parte.

Garantăm autenticitatea acestuĭ răspuns.

Rep.

S'a vorbit despre un gheșeft comis la ministerul domeniilor și anume despre arendarea uneĭ moșiĭ din Dolj, asupra D-luĭ Vasilieff, cu 30, 000 leĭ arenda anuală, cînd ea producea statuluĭ un venit de 55, 000 leĭ.

Faptul este perfect adevărat, și ceĭ de la minister, văzînd că gheșeftul a fost descoperit, se încearcă să arunce răspunderea asupra unuĭ șef de biurou, care, spune secretarul general, a dat relația falșă cînd i s'a cerut de către ministru, arătînd că moșia producea numaĭ 30, 000 leĭ.

*

Un lucru e sigur: gheșeftul fiind descoperit, D. Palladi a decis să anuleze contractul arendăreĭ moșieĭ asupra luĭ Vasilieff, așa că moșia se va căuta și de acĭ înainte în regie.

Astă-zĭ Vinerĭ, cu trenul de la 10 ore dimneața, prințul Ferdinand, însoțit de marele duce Boris și de principele Alfred, aŭ plecat cu un tren special de la Sinaia la Slănic (Prahova).

Prințiĭ aŭ sosit la Slănic la orele 12.

Aŭ vizitat salinele și apoĭ aŭ plecat direct la Bucureștĭ, sosind la Cotrocenĭ pe la orele 4. p. m.

D. Pleșa, prefectul de Dolj, a telegrafiat erĭ D-lor Stolojan și Sturdza că pe la orele 4 și jum. consulul otoman din Craiova, Khedir Efendi, a încetat din viață în mod subit.

Afacerile de la Ploeștĭ

Consilieriĭ comunalĭ de la Ploeștĭ în frunte cu D. Gheorghe Dobrescu, deputat, aŭ cerut ca la ancheta ce se va face la primărie pentru descoperirea potlogăriilor să fie invitațĭ a face declarațiunĭ și noŭĭ denunțărĭ, pentru ca să nu se ascundă adevărul.

*

D. Luca Ionescu a și plecat la Ploeștĭ pentru a începe ancheta.

Situația inspectoruluĭ administrativ e delicată, de oare-ce, de și convins de săvîrșirea potlogăriilor, va trebui în interesul partiduluĭ și al amicițieĭ ce poartă D-luĭ Radu Stanian, să întindă mușamaua.

Alegerile de la Hușĭ

Banda

In ajunul alegerilor pentru comună, ce aŭ să se facă Duminecă, administrația Calligaristă șĭ-a ieșit din fire.

Persoana și siguranța cetățenilor sînt la bunul plac al aceste administrațiĭ.

Abuzurile pe carĭ zilnic le face această administrație vicioasă, a desgustat chiar pe uniĭ dintre partizaniĭ D-luĭ Calligari.

O sumedenie de mutre suspecte, carĭ nu sînt de cît agențĭ secrețĭ, colindă zi și noapte străzile Hușuluĭ, ținîndu-se în mod ostentativ după fie-care membru din opoziție.

Răducănescu șĭ-a format o bandă în toată regula.

Presiunĭ

Pe de altă parte cetățeniĭ sînt intimidațĭ și expușĭ la tot felul de șicane din partea polițaiuluĭ Răducănescu, îndată ce nu vor să'ĭ transmită orĭ-ce știre vor fi avînd despre opoziție.

Citez un caz.

Opoziția a dat zilele acestea legătoruluĭ D. Ciudin, un om cu vază și cu bună reputație ca să tae niște buletine de vot, și pentru că D. Ciudin nu s'a dus la Răducănescu ca să'ĭ dea de știre, acesta aflînd, s'a prezintat la D. Ciudin și ĭ-a rostit:

— Mă rog, nu știaĭ că D-ta **aveaĭ datorie** să viĭ la mine și să mă anunțĭ ce lucrezĭ pentru opoziție?

Pe Neculau Savin, comerciant, **însușĭ prefectul l'a amenințat să'l alunge peste barieră.**

Răducănescu și presa

Nicĭ presa n'a fost scutită. Răducănescu, vestitul polițaĭ al D-luĭ Calligari, a dat ordine severe tuturor vînzătorilor să îndosească, pe cît e cu putință, maĭ mult ziarele opozițieĭ, și în acelaș timp amenință pe toțĭ comercianțiĭ— nu maĭ vorbim de funcționarĭ—carĭ aŭ ordin de la D. Calligari să nu pună mîna pe vr'un ziar opoziționist, ca să nu citească de cît ziarele colectiviste.

Totușĭ faptul dovedește cît de desgustată este lumea de actuala situație—ziarele opoziționiste și în special acele ce scriŭ despre Hușĭ, se vînd așa de iute, în cît trenul vine la 8 și la 10 nu se maĭ găsește nicĭ un ziar de opoziție.

Precauțiunĭ

Opoziția, văzînd că poliția a fost dată pe mîna unuĭ om ca Răducănescu, de la care se poate aștepta orĭ-ce, a hotărît ca pentru zilele de alegerĭ să supravegheze din scurt pe polițaĭ și să denunțe imediat orĭ-ce ingerință saŭ scandal ce acesta ar încerca să facă.

Ce zic conservatoriĭ

Așa fiind lucrurile, toțĭ conservatoriĭ din jud. Fălciŭ jubilează.

D. Calligari, în naivitatea sa, s'a înconjurat numaĭ de conservatorĭ, crezînd că în modul acesta îșĭ face partid, pe cînd în realitate se face de rîs și pe D-sa și pe D. Cantacuzino.

Partidul Calligari

Murind de dorul partiduluĭ, D. Calligari a făcut legătură cu doĭ colectiviștĭ nărăvițĭ, D-niĭ Parpalea și Gr. Iamandi, și crede că de acum poate să facă ce vrea în Hușĭ.

Din nefericire pentru D-sa, D-niĭ Parpalea și Gr. Iamandi nu aŭ nicĭ o autoritate în Hușĭ.

Căzînd din prefectură, ceea ce este aproape sigur, D. Calligari va remînea și fără deputăție și fără șefie de partid.

De alt-fel D. Calligari ar trebui să știe că nimenĭ nu-l numără nicĭ măcar între soldațiĭ partiduluĭ.

Lista administrațieĭ

După cît se știe, lista administrațieĭ nu cuprinde de cît conservatorĭ.

Se daŭ pînă acum, următoriĭ candidațĭ ca sigurĭ: A. Triandafil, fost cincĭ anĭ de zile primar sub D. Teleman; H. Stain, fost consilier conservator; P. Tomescu, fost consilier conservator; D. Andriescu, fost sub-prefect sub D. Teleman, și alțiĭ.

Dizidența

Nu-ĭ tot așa cu dizidența.

Acĭ se găsesc elemente bune, tinere, inteligente, și este atît de disciplinată, în cît, orĭ în ce vremurĭ poate pune guvernul în poziție grea.

Reușita dizidențeĭ în viitoarele alegerĭ este sigură, și chiar administrația mărturisește că va fi bătută.

In caz de alegerĭ la toamnă, cum zice D. ministru Sturdza, guvernul poate să-șĭ ia speranța de la Hușĭ.

Din cauza uneĭ ploĭ torențiale ce a căzut spre T.-Severin, linia Vîrciorova-Severin, pe o distanță de două kilometri, a fost inundată, ast fel că erĭ dimineață circulația era întrerupă.

Intre kilometrul 375 și 376 linia a fost inundată în șapte locurĭ.

Cu multă greutate circulația a putut fi deschisă a-seară.

Alegerile pentru 3 consiliorĭ comunalĭ la R.-Vîlcea se vor face între 15—20 Octombrie.

DE PESTE MUNȚI

Alegerile în Ungaria

Din Transilvania sosesc știrile cele maĭ îmbucurătoare. Romîniĭ s'aŭ pus serios pe lucru și agitațiunile lor aŭ devenit generale.

Evenimentele zileĭ

In toate comitatele și cercurile electorale aŭ loc zilnic conferințe și întrunirĭ, în carĭ se discută cu multă pasiune evenimentele zileĭ carĭ sînt: Conferința generală din Sibiŭ și apropiatele alegerĭ legislative.

Romîniĭ din toate comitatele sînt unanimĭ a aproba programul conducătorilor partiduluĭ și toțĭ sînt decișĭ a păstra aceeaș atitudine pasivă în alegerĭ ca și pînă astă-zĭ, cu deosebire că se pregătesc cu multă activitate a reîncepe o luptă puternică de propagandă în afară de luptele electorale.

Conferințele și pasivitatea

In comitatul *Araduluĭ* aŭ avut deja loc maĭ multe conferințe, și la acea de Duminecă, primul punct al ordineĭ de zi a fost alegerea a doĭ delegațĭ la conferința generală a alegătorilor romînĭ, convocată pentru 24 Octombrie la Sibiŭ. Se aleg Domniĭ: *Vasile Mangra* și *Dr. Aurel Suciu* ca ordinarĭ, iar de supleanțĭ, Domniĭ: *Petru Truța* și *Traian Vațan.*

Punctul al douilea din program a fost: ce atitudine să ia alegătoriĭ romînĭ din Arad, față de viitoarele alegerĭ. *Se hotărește observarea strictă a atitudineĭ de pînă acum.* Iar pentru maĭ bună executare a aceste hotărîrĭ, după propunerea D-luĭ avocat, *Dr. Stefan Pop,* se alege o comisiune pentru fie care cerc al orașuluĭ.

Infamie maghiară

Și în cele-l'alte comitate, conferințele aŭ avut loc în cea maĭ mare liniște. Numaĭ în comitatul *Bistrița-Năsăud*, *adunarea alegătorilor romînĭ a* **fost oprită**, sub stupidul motiv că *legea nu îngădue adunarea alegătorilor numaĭ de o singură națiune.*

Alegătoriĭ romînĭ aŭ protestat telegrafic ministruluĭ la Pesta.

Nota discordantă

Nota discordantă despre care am vorbit alaltă-erĭ, devine din zi în zi maĭ pronunțată, în dauna cauzeĭ naționale. Ziarul *Dreptatea* din Temișoara, este cauza acesteĭ dizonanțe în concertul romîn din Ungaria.

Și ce e maĭ trist e faptul destul de regretabil că acest ziar, în loc de a-șĭ recunoaște greșeala, merge înainte pe calea apucată și îndeamnă pe romîniĭ din Banat a lupta în alegerĭ, în contra hotărîreĭ luată de frațiĭ lor din Transilvania.

„Dreptatea" dezavuată

Atitudinea *Dreptățeĭ* a revoltat însă pînă și pe fondatoriĭ și susținătoriĭ eĭ, căcĭ iată ce ne vestește telegraful:

Arad, 21 Oct. n.

Atitudinea „Dreptățeĭ" a stîrnit dezgust general. Bărbațiĭ de încredere, aleșĭ în toate cercurile, așteaptă timpul plecăreĭ la conferință.

Interzicerea conferințeĭ generale

In ultimul moment aflăm că guvernul maghiar ar fi interzis întrunirea conferințeĭ generale, care trebuia să se țină la 24 Octombrie în Sibiŭ.

Amănunte lipsesc.

Val.

La R.-Sărat, în vederea alegerilor comunale, s'aŭ format patru grupărĭ:

Una a administrațieĭ și a D-luĭ Gherghiceanu, a doua a Lupeștilor, a treia a junimiștilor și a patra a liberalilor independențĭ în frunte cu D. Mosgos.

Afacerea Opran

Am spus că s'a început o anchetă asupra brutalitățeĭ comisă de căpitanul Opran.

Căpitatul a fost arestat chiar în acea seară, din ordinul D-luĭ D. Sturdza și iată cum:

Se știe că sub-șeful Pascu, după ce a fost rănit la mînă, a fost adus la gara de Nord unde D. Dr. Minovicĭ l'a pansat.

Pe peronul găreĭ de Nord se afla și D. Saligny, directorul general al C. F. R., așteptînd pe D. D. Sturdza care trebuia să sosească de la Sinaia.

*

Imediat ce a sosit D. Sturdza, D. Saligny ĭ-a comunicat actul barbar comis de către căpitanul Opran asupra sub-șefuluĭ găreĭ, D. Pascu, și ĭ-a rugat să dea ordine în sensul de a se da o satisfacție funcționaruluĭ brutalizat în exercițiul funcțiuneĭ.

*

D. D. Sturdza s'a dus atuncĭ și a văzut pe rănit, apoĭ a dat ordin ca imediat să se înceapă ancheta, iar căpitanul să fie arestat

Primul-ministru era foarte mișcat și în termenĭ foarte aspri, a vestejit purtarea brutală a căpitanuluĭ Opran.

*

In cercurile militare, însă se crede că de și fapta căpitanuluĭ Opran e de o gravitate excepțională, totușĭ el va scăpa cu o pedeapsă foarte ușoară, din cauză că are inalte influente carĭ vor stărui din toate puterile în favoarea sa.

Și de sigur că D. Sturdza va asculta pînă în cele din urmă de rugăciunile lor.

Rep.

EXTERNE

Starea financiară a Serbieĭ devine pe zi ce merge maĭ tristă. Ziarul *Odjek*, anunță că furnizoriĭ de pîine pentru garnizoana din Belgrad, aŭ încetat cu predarea, de oare-ce tezaurul public le datorește vr'o 300,000 francĭ. In urma aceste garnizoana, din Belgrad e deja de maĭ multe zile lipsită de pîine.

ECOURI

Erĭ s'a terminat concursul pentru ocuparea burselor vacante de la internatul teologic.

Comisiunea era compusă de D-niĭ Atanasie Mironescu, Dr. C. Chiricescu și Cireșanu.

Aŭ reușit următoriĭ D-nĭ: N. Dobrescu, M. Mirza, Stefan Basgan, Georgescu N., St. Popa, I. Gidel, I. Moisescu, D. Dimitrescu, Th. Georgescu, Gibescu C., C. Possa, Raiculescu, N. Popescu și Grigorian Ion.

DOSARUL ZILEI

Tînărul Ionașcu Constantin pe cînd un tren de marfă manevra în gara Berheciŭ, voind să treacă peste șine în momentul cînd trocea trenul și căzînd jos a fost călcat de roata mașineĭ.

El a fost dus într'o stare desperată la spital.

*

Zile trecute s'a găsit spînzurat în casele sale din Bîrlad un nenorocit bătrîn de 70 de anĭ anume Ion Martac.

*

Erĭ s'a găsit spînzurat lîngă moara din comuna Costeștĭ, jud. Argeș, mecanicul aceleĭ morĭ, Filip Simion.

După cum se bănuește, mecanicul a fost omorît și apoĭ spînzurat, pentru ca să se simuleze o sinucidere. Faptul se anchetează.

*

Ghiță Stoian, pe cînd se afla erĭ în cîrciuma D-luĭ Nicolae Gheorghe, din șoseaua Filantropia No. 60, luîndu-se la ceartă cu Carol Ștefan, a luat toporul și lovindu-l l-a tăĭat pe acesta la coaste.

SPORT

Hipodromul de la Băneasa.— Duminecă 13 Octombrie, va avea loc a doua alergare de toamnă cu un program variat.

Velodromul Romîn.— Duminecă, 13 Octombre și Lunĭ 14 Octombrie, orele 3 și jumătate, p. m., vor avea loc curse de biciclete. Lupte între alergătoriĭ germanĭ și elvețienĭ și alergătoriĭ romînĭ. Kaufmann se va produce în minunatele sale exercițiĭ pe biciclu și monociclu.

ULTIME TELEGRAME

ATENA, 10 Octombrie.— Se asigură că un grup de capitaliștĭ englezĭ aŭ oferit guvernuluĭ cretan un împrumut de 100,000 lire sterline, și aŭ propus înființarea uneĭ Băncĭ la Canea.

LONDRA, 10 Octombrie.— Scontul s'a urcat la 4 la sută.

BELGRAD, 10 Octombrie.—Negociările întrerupte cu Bulgaria s'aŭ reluat, de oare-ce ministrul Danitch s'a întors la Sofia cu instrucțiunĭ noĭ.

După ce se va constitui, Skupștina va fi deschisă printr'un ukas fără discurs al tronuluĭ.

PARIS, 10 Octombrie. — Regele Greciei a plecat la Viena.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

160

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ȘI SORĂ

XIII

La ducesa de Miraflorès

In sfîrșit, Louis Berthier, eșind împreună cu familia din buduarul duceseĭ, se găsi de-o dată înaintea faĭmosuluĭ fresc al luĭ Maurice : *Resurecțiunea luĭ Christ.*

Lumina, izbind capul energic și dulce al «Omuluĭ-Dumnezeŭ», îĭ reda vĭață.

Văzut ast-fel, nicĭ-o-dată n'aĭ fi putut crede că e un personaj zugrăvit și imaginar, căcĭ printr'un straniŭ efect de perspectivă el se arăta ca o ființă umană rezemată de zid, gata a se mișca și a merge.

Inaintea frescului, Louis rămase uĭmit, ipnotizat, cu părul măciucă pe cap.

— Ce aĭ ? întrebă Lafont care era lîngă dînsul.

— Iată !... Iată !... făcu baronul. Dumnezeul meŭ !... Mihaĭ !...

Și pe cînd dințiĭ îĭ clănțăneaŭ în gură, el urmă :

— Așa dar n'a murit, precum mĭ-aĭ jurat ?... Și... după cum văd,.. l-aĭ lăsat să scape ?...

Doctorul simți că o sudoare rece îĭ acoperă tot corpul.

— Ah ! animalul !.,. cugetă el. Nu cumva își va pĭerde capul ?...

Și, apropiindu-se de ureche-ĭ, îĭ șopti ușor, căutînd să-l atragă în grădină :

— Eștĭ nebun de vorbeștĭ ast-fel în public ?...

Vreĭ oare să ne aresteze numaĭ de cît pe amîndouĭ ?....

Louis, împleticindu-se pe picĭoare, replică :

— Dar vreaŭ să știŭ !... vreaŭ să știŭ !..

— Eĭ bine ! vino cu mine . . . îțĭ voiŭ spune totul... Ferește-te însă de a face vr'un scandal aicĭ...

Louis, pe jumătate leșinat și mergînd ca și cum ar fi fost dus de Lafont în mîna-ĭ de fĭer, se supuse.

Și în costumul luĭ cĭudat, cu pălăria sa formidabilă, părea așa de curios, așa de grotesc, în cît doamnele îl luaŭ în rîs.

Sosind în fundul uneĭ micĭ aleĭ, doctorul se opri și zise complicelui săŭ :

— Dacă n'aĭ curaj de-a te abține, atuncĭ dă-te pe gîrlă saŭ șterge-o spre America.

Alt-fel, miĭ de dracĭ !... ne-am prăpădit.

Dar nu bagĭ de seamă că o prostie ca aceea pe care aĭ spus-o întrece orĭ-ce margine...

După două-zecĭ și opt de anĭ...

— Dar am văzut pe Mihaĭ, doctore, sînt sigur.

— Nu-ĭ cu putință, Mihaĭ a murit !

— Adevărat ?...

Cel-l'alt dădu din umerĭ.

— Dar, atuncĭ cine era acolo adineaurĭ ?

— O zugrăvială.

— Ce-aĭ zis ?

— O pictură.

Ducesa, care e Americană, a vrut să aĭbă scene biblice pe zidurile saloanelor eĭ.

E bizar, dar așa e, pare-mi-se, moda la Chicago.

— Dar nu e din Mexic, cum credeam eŭ ? . . .

— De orĭ unde ar fi, e destul că e Americană...

— Și cum îțĭ explicĭ acea pictură care reprezintă pe nepotul meŭ ?...

— Asta trebuĭa să mă întrebĭ maĭ nainte de a leșina...

— Și apoĭ, și apoĭ să fim trimișĭ la Mazas...

Berthier începu să tremure.

— Mĭ-e frig, zise el. Spune-mĭ mai de grabă ce-aĭ de spus.

— Foarte simplu : ducesa are ca om de afacerĭ în ce privește finanțele, pe vechĭul D-tale casier, Martin Fontenay.

— Știŭ.

— In cabinetul luĭ Fontenay era fotografia în mare a luĭ Mihaĭ, pe care el îl adora.

Intr'o zi, ducesa, ducîndu-se la Martin Fontenay pentru o afacere oare care, a văzut această fotografie, și expresiunea dulce, gînditoare și bună, a lovit-o atît de mult, în cît a voit să o copieze pentru Christ al săŭ.

— E adevărat ?

— Dar nu înțelegĭ, omule, că ea însășĭ mi-a povestit...

— Ah ! făcu Berthier, respir !...

Ișĭ așeză costumul puțin deranjat, îșĭ îndreptă pălăria pe cap și zise :

— Ce frică mĭ-a fost !... Mĭ-am închipuit pe dată că m'aĭ înșelat și că Mihaĭ nu e mort !...

— Asta-ĭ o dovadă că n'aĭ încredere în cuvîntul meŭ !.. Iți mulțumesc, scumpul meŭ, îțĭ mulțumesc !.. Te cunosc eŭ cine eștĭ...

Berthier, încă zăpăcit de frica ce pățise, ne voind să maĭ înceapă cearta cu teribilul săŭ complice, intră în bal.

Lafont, foarte fericit, foarte calm, foarte mult stăpîn pe el, căcĭ crezuse absolut tot ce-ĭ spusese Imaculata, porni în căutarea idoluluĭ săŭ.

Și nu-ĭ fu greŭ s'o găsească.

Maĭ întîiŭ ducesa era înconjurată de un fel de curte, formată din tinerĭ, din femeĭ amabile carĭ o complimentaŭ, o întrebaŭ, o admiraŭ.

Și apoĭ, ea putea fi cunoscută de departe, după înalta-ĭ coroană de pene lungĭ și drepte, după săgețile sale, după arcul săŭ de argint.

— Iată un Nostradamus, care are un aĭer trist și dezolat, zise o drăguță îmbrăcată în stofe cu culorĭ metalice.

Aĭ putea zice că a pĭerdut ceva.

— Să sperăm că va găsi ceea-ce a pĭerdut, răspunse Imaculata.

— Cu o singură condițiune : ca ceea ce a pĭerdut să nu fie capul.

— Oh! aicĭ capetele se zăpăcesc foarte des... dar odată ce se limpezesc, devin maĭ solide ca orĭ cînd.

Asta e caracteristica acestuĭ sfîrșit de veac, zise Imaculata, treminînd.

Se produse un mic zgomot.

Sosea un Ghicitor de sat, cu o pălărie imensă pe cap, o vestă cu florĭ, o haĭnă lungă și niște pantalonĭ scurțĭ.

Fața îĭ era ascunsă, ca a tuturor celor-l'alțĭ.

— Eștĭ ghicitor saŭ vraciŭ ? îl întrebară uniĭ.

— Știŭ eŭ...

— Eștĭ ghicitor ?

— Poate da, poate nu !..

El adăugă :

— Să încercăm !

— Cu plăcere ! Să vedem dacă știĭ să citeștĭ în inimĭ !.. răspunse numaĭ de cît o nimfă trandafirie, adorabilă, cu o talie de cincĭ-zecĭ de centimetri.

Ea întinse palma către vraciŭ.

— Citește, zise ea, fiĭ scurt și sincer.

— Sincer, nicĭ vorbă.

Pot vorbi ceva de întîlnirea de mîĭne ?

Nimfa se dete repede înapoĭ, și zise :

— Indiscret !

Ghicitorul nu maĭ stărui.

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Băncei Naționale — Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda